

Begäran av underlag för kommande trafikförsörjningsprogram och länstransportplan för Västmanlands län

Inledning

Som en del i sitt regionala utvecklingsansvar har Region Västmanland ansvar för att varje mandatperiod göra en översyn av länets trafikförsörjningsprogram. Vart fjärde år får regionen uppdrag från regeringen att ta fram ny länstransportplan. Det är i dagsläget oklart om en ny planeringsomgång kommer att ske men till dess att regeringen lämnat ett klart besked fortgår arbetet med att ta fram en ny länstransportplan. Som underlag inför processerna med trafikförsörjningsprogram och länstransportplan har Köpings kommun fått möjlighet att lämna synpunkter kring följande tre frågeställningar.

- Vilka är de viktigaste målpunkterna för kommunen utifrån exempelvis arbetsmarknad, utbildning, samhällsservice. Beskriv målpunkternas funktion utifrån ett kommunalt och regionalt perspektiv och sätt dem i prioriteringsordning.
- Fungerar befintlig kollektivtrafik för ovan nämnda målpunkters behov? Beskriv eventuella brister och hur ett önskvärt läge skulle vara.
- Brister och behov på den nationella respektive regionala infrastrukturen.

Viktigaste målpunkterna för Köpings kommun utifrån arbetsmarknad, utbildning och samhällsservice.

Viktigaste geografiska målpunkterna inom Köpings kommun

Orter

Köping är centralorten i Köpings kommun. Där bor cirka 19 000 personer och en stor del av samhällsservice så som bank, restauranger och butiker finns där. Det finns även ett stort antal arbetstillfällen i centrum.

Efter Köping är Kolsva är den största tätorten i Köpings kommun. Kolsva ligger 15 kilometer nordväst om Köping.

Munktorp är den minsta tätorten i Köpings kommun och ligger 10 kilometer nordöst om Köping.

Samhällsservice

Köping centrum (se under orter)

Kansliavdelningen

Sjukhuset i Köping är i första hand till för invånarna i Köping, Arboga, Kungsör Hallstahammar samt norra länsdelen. Sjukhuset är även en stor arbetsplats med cirka 400 anställda.

Big inn köpcentrum ligger vid Strö trafikplats. Köpcentrumet har ett utbud av både butiker och restauranger.

Skolor

I Köpings kommun finns elva grundskolor och en gymnasieskola. På grundskolorna går cirka 3 000 elever. På Köpings kommuns gymnasium, Ullvigymnasiet går drygt 1 000 elever och gymnasiet har cirka 160 anställda. Förutom från Köping kommer den största andelen elever på Ullvigymnasiet från Skinnskatteberg, Arboga och Kungsör.

Hamn

Köpings hamn består av en djuphamn med industrikajer, spannmålskaj, oljepir och en småbåtshamn. I anslutning till hamnen finns 30 000 kvadratmeter lagringsutrymme under tak och 110 000 kvadratmeter upplagsytor. En upprustning av hamnen pågår för att kunna ta emot större fartyg och högre godsvolymer.

Arbetsgivare

Utöver kommunen och sjukhuset så är de största arbetsgivarna i Köpings kommun GKN Driveline, Volvo GTO, Tibnor, Yara, Hästens Sängar, Keycast Kohlsua, Leax Group, MEAG Genevad och Sparbanken Västra Mälardalen.

Viktigaste geografiska målpunkterna utanför Köpings kommun

Arbetspendling

Drygt 7 000 personer arbetspendlar till och från Köping. Den största utpendlingen sker till Västerås (1 174 personer) följt av Arboga (418 personer). Därefter följer Kungsör, Hallstahammar och Eskilstuna.

Den största inpendlingen sker från Arboga (826 personer) följt av Västerås (752 personer) följt av Kungsör, Hallstahammar och Eskilstuna.

Nöjespendling

Utöver Västerås dit även arbetspendlingen är stor är Stockholm och Örebro viktiga målpunkter för nöjespendling.

Hur fungerar befintlig kollektivtrafik till ovan nämnda målpunkter?

Köpings tätort (Hökartorget): I dagsläget angör samtlig landsbygdstrafik Hökartorget i centrala Köping. Det är viktigt att landsbygdstrafiken även fortsättningsvis angör Hökartorget då en stor andel av de som åker buss till och från Köping, både inom kommunen men även utanför kommunen, vill åka till och från centrum och inte till och från järnvägsstationen.

Linje 550A trafikerar sträckan Köping-Kolsva-Skinnskatteberg. Bussen avgår en till två gånger per timme med undantag från förmiddagen då det är längre mellan avgångarna. Samtliga avgångar går däremot inte till Skinnskatteberg utan vissa går endast till Kolsva. Linje 550A används av många elever. De som åker från Köping till Kolsva på morgonen bör vara i Kolsva runt 7.50 och de som åker motsatt riktning bör vara i Köping runt 8.00 på morgonen. I dagsläget fungerar den trafiken tillfredställande.

Linje 515 trafikerar sträckan Köping-Munktorp-Västerås. Även denna linje har avgång en till två gånger i timmen.

I Köpings kommun finns en flexlinje som är anropsstyrd. Flexlinjen går att åka med på måndagar-fredagar mellan 9.00-17.00 och lördagar 9.30-13.30. Flexlinjen har 90 flexpunkter, bland annat vid sjukhuset och vid Big inn. Samtliga linjer inom landsbygdstrafiken stannar dessutom vid sjukhuset.

När det gäller grundskoleelever så åker de med skolbussar. Barn med växelvisboende åker dessutom med linje 550A mellan Köping och Kolsva (se ovan). De hållplatser som används av de barn som bor växelvis är Järnvägsstationen, Hökartorget, Torggatan och Bergslagsvägen norra i Köping och Parkvägen och Kolsva centrum i Kolsva. För gymnasieeleverna är det linjerna till Skinnskatteberg, Arboga och Kungsör som är viktiga.

Många av de stora arbetsplatserna i Köping, så som till exempel Volvo, Yara och GKN, ligger inom gång- och cykelavstånd från Köping station vilket innebär att de som arbetar på dessa arbetsplatser och bor i andra kommuner har relativt goda möjligheter att pendla. Det är däremot inte möjligt för de som bor och arbetar i Köping att åka kollektivt till arbetet då den flexlinje som finns endast går från klockan 9.00.

Sträckan Köping-Västerås trafikeras av både tåg och buss. Tågen avgår en gång i timmen med undantag från en timme på morgonen och på eftermiddagen då tågen avgår två gånger i timmen. Sträckan trafikeras även av linje 515 (se ovan)

Sträckan Köping-Arboga trafikeras även den av både tåg och buss. Även här avgår tågen en gång i timmen med undantag från en timme på morgonen och på eftermiddagen då tågen avgår två gånger i timmen. Sträckan trafikeras även av busslinje 551. Linjen har avgår en till två gånger i timmen med undantag mitt på dagen då det är ett uppehåll på lite drygt två timmar.

Sträckan Köping-Kungsör trafikeras av busslinje 550B. Under tiden då arbetspendlingen är som störst finns det två avgångar per timme. Under dagen och på kvällen är avgångarna mindre täta.

Även de som pendlar mellan Köping och Hallstahammar är hänvisade till buss. På denna sträcka finns ingen direktbuss utan byte behövs. Att resa kollektivt mellan Hallstahammar och Köping tar närmare två timmar varför det, för de allra flesta, inte är aktuellt att arbetspendla med kollektivtrafik mellan dessa orter.

Sträckan mellan Köping och Eskilstuna trafikeras av buss. Under större delen av dagen går minst en buss i timmen med undantag från förmiddagen och kväll när busstätheten är varannan timme.

Sträckan Köping-Stockholm trafikeras av tåg. Under vardagarna är det knappt 20 avgångar i vardera riktning. Senaste avgången på vardagar och lördagar från Köping till Stockholm är 21.29. Senaste avgången från Stockholm till Köping är 22.14 tåget med direktavgång går 22.14. På fredagar finns dessutom möjligheten att åka från Stockholm 23.44 men då måste byta till bus göras i Västerås vilket gör att restiden blir nästan en timme längre, priset för resan blir dessutom nästan dubbelt så högt. På lördagar avgår sista direkttåget från Stockholm 20.14 men även här finns möjligheten att byta till buss i Västerås. Sista avgången är även då 23.44. För Köpings kommuns del vore det önskvärt att de sena avgångarna från Stockholm inte har Västerås som slutstation utan går vidare till Köping. Detta skulle i stor utsträckning öka möjligheten för bland annat restaurang- och teaterbesök i Stockholm. Om de sena tågen från Stockholm förlängs till Köping skulle det även innebära en möjlighet till senare avgångar från Västerås till Köping. Tåget som avgår 23.44 från Stockholm skulle då avgå cirka 00.20 från Västerås mot Köping.

Brister och behov på den regionala respektive nationella infrastrukturen

Väg

Cirkulationsplats väg 250

Cirkulationsplatsen där väg 250 och Ringvägen korsar varandra är i dagsläget relativt hårt belastad med cirka 20 000 inkommande fordon per dygn.

Cirkulationsplatsen har i dagsläget endast ett körfält och den börjar närma sig gränsen för den kapacitet som en enkelfältig cirkulationsplats klarar av. Under eftermiddagarna uppstår köbildning framförallt på väg 250 österifrån. En starkt bidragande orsak till köbildningen är de pendlingsrörelser som uppkommer från de stora arbetsplatserna som ligger i sydöstra Köping. Det planeras även ett nytt köpcentrum med sällanvaruhandel samt snabbmatsrestaurang vilket också förväntas öka trycket på trafiken i den aktuella cirkulationsplatsen. För att minska köbildning under rusningstrafik samt för att klara framtida trafikbelastning bör en ombyggnad av cirkulationsplatsen göras för att utöka kapaciteten.

Anslutning till E18 öster om Köping

I översiktsplanen för Köpings kommun finns ett område reserverat för en östlig anslutning till Köpings tätort. En anslutning kan påtagligt underlätta för E18-trafiken till och från Köpings östliga delar. En ny avfart skulle även innebära att godstransporterna till och från Norsa industriområde inte behöver passera genom bostads- och affärsområden i tätorten vilket de gör i dagsläget. Dessutom

innebär en östlig anslutning att framtida omledning av trafik från E18, på sträckan Köping-Kolbäck/Hallstahammar, inte behöver ledas genom tätorten.

Trafikanpassad anslutning vid Strö trafikplats

På E18:s norra sida vid Strö trafikplats ansluter avfartsrampen från Västerås och påfartsrampen mot Örebro till väg 250. För närvarande har fordon från Västerås stoppliktt mot väg 250. Det medför dålig framkomlighet, långa köer och inte sällan incidenter, speciellt vid rusningstrafik. Därför finns det goda skäl att bygga en cirkulationsplats i den korsningen.

Köpings hamn

Köpings hamn är en riksangelägenhet. Just nu satsas stora belopp på att stärka sjötransporterna på Mälaren. Avsikten är att öka säkerheten samt stärka kapacitet och konkurrenskraft för sjötransporter till de inre delarna av Mälaren. Detta för att skapa förutsättningar för överflyttning av gods från väg- till sjötransporter. De åtgärder som vidtas ger potential för kraftig volymtillväxt för sjötransporter till Köping. Köpings hamn ligger centralt lokaliserad i en stark tillväxtregion där landtransporten har stora kapacitetsproblem. Sjöfart på Mälaren är ett miljömässigt starkt alternativ med stor kapacitetsreserv. Köpings hamn trafikmatas i dagsläget via Nya Hamnvägen. Det är önskvärt att tung trafik från E18 till hamnområdet hänvisas till Ängsbyleden med en ny gata från Väg 250 för att avlasta centrala delar av Köping. Det bör även ses över om Ängsbyleden kan förstärkas för att klara bärighetsklass BK4.

Korsning väg 250 och väg 572

Cirka 1,5 km söder om Köpings tätort ansluter väg 572, från Arboga och Valskog, till väg 250. Korsningen är i sin nuvarande utformning bristfällig beträffande trafiksäkerheten. Detta bör åtgärdas med en cirkulationsplats. I synnerhet med tanke på att det vid korsningen finns en ambulansstation som täcker såväl Köpings, Kungsörs som Arboga kommun.

Korsning väg 250 och väg 580

Där länsväg 580 (Ängebyleden) korsar väg 250, vid södra infarten till Köping, är det motiverat med en cirkulationsplats. För Köpings sydvästra delar är det Ängsbyleden som ansluter till E-18. Leden trafikeras flitigt av tung trafik, inte sällan med farlig last, till och från de där belägna industrierna. Om Ängsbyleden förlängs ner till hamnen kommer trafiken att öka ytterligare. Möjligheten att bygga om den nuvarande enkla korsningen mellan väg 250 och väg 580 till en mer trafik- och säkerhetsanpassad lösning bör därför ses över.

Järnväg

Mäljarbanan

Mäljarbanan är, tillsammans med Svealandsbanan, en viktig del av trafikstråken mellan Stockholm-Örebro-Oslo och Stockholm-Örebro-Göteborg. Både för persontrafik och för godstransport. Persontrafiken består till en stor del av arbetspendling. Pendlingen förknippas i sin tur lätt med resande till och från Stockholm. Men en stor del av arbetsresorna görs mellan orterna på sträckan Örebro -Arboga-Köping-Västerås -Enköping. Det är ett resande som tenderar att bli allt intensivare. Därför det viktigt att bygga ut spårkapaciteten, inte bara in mot Stockholm, utan även i vår region. Detta för att undvika s.k. flaskhalsar och kunna öka hastigheten hos regional- och fjärrtågen.

Höghastighetståg Stockholm-Oslo

En väl fungerande järnvägsförbindelse mellan Stockholm och Oslo är viktig för regionens fortsatta utveckling och attraktivitet. För Köping kommuns del är det viktigt att eventuellt höghastighetståg på sträckan angör Köping.

Gång och cykelväg

Cykelväg mellan Köping och Munktorp

Längs väg 558 (från Köping mot Kolbäck) är förhållandena för gående och cyklister undermåliga från Köpings tätort till järnvägsviadukten 2,4 km österut. På delsträckan Ringvägen-Norsavägen är gång och cykelbanan smal och svårframkomlig och från Norsavägen till viadukten finns ingen gång och cykelbanabana alls. (Mellan viaduktens västra påfart och Munktorp finns en väg på norra sidan av järnvägen som är gång och cykelvänlig.) Den 2,4km långa sträckan - där allvarliga tillbud och dödsolyckor har förekommit är helt enkelt farlig för "mjuka" trafikanter. Det medför att exempelvis boende i Munktorp undviker att arbetspendla med cykel.

Cykelväg mellan Köping och Kungsör

På den starkt trafikerade väg 250 mellan Köping och Kungsör är förhållandena för cyklister sådana att de inte möjliggör säker pendling. Cirka 1 000 personer arbetspendlar på denna sträcka. En cykelväg mellan Köping och Kungsör skulle underlätta och uppmuntra till miljövänlig cykelpendling. I dagsläget finns redan en cykelväg mellan Köping och Malmö. Denna cykelväg skulle kunna förlängas från Malmö till Jägaråsen och därefter vidare till Kungsör.

Cykelväg mellan Köping och Arboga

Drygt 1 200 personer pendlar sträckan dagligen. En gång- och cykelväg på sträckan skulle underlätta arbetspendling vilket är positivt både ur ett miljö- och hälsoperspektiv.

Cykelväg mellan Köping och Himmeta

Trafikverket behöver bygga cykelväg mellan Köping och Himmeta då vägen är planerad att användas för tunga transporter.